

Ֆինանսական հաշվետվություններ և Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Հովարդ Կարագյոզյան» բժշկական
բարեգործական հասարակական
կազմակերպություն

31 դեկտեմբերի 2022թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Գործունեության մասին հաշվետվություն	7
Զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ

Երևան Պլազա բիզնես կենտրոն

ՀՀ, ք. Երևան 0015

Գրիգոր Լուսավորչի 9

Հ. + 374 10 50 09 64/61

Grant Thornton CJSC

Yerevan Plaza Business Center

9 Grigor Lusavorich Street,

Yerevan 0015, Republic of Armenia

T + 374 10 50 09 64/61

«Հովարդ Կարագյոզյան» բժշկական բարեգործական հասարակական կազմակերպության
Խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Հովարդ Կարագյոզյան» բժշկական բարեգործական հասարակական կազմակերպության (Կազմակերպություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա գործունեության մասին հաշվետվությունը, զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Կազմակերպության՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Կազմակերպությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին վերահսկողության համար, որն, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Կազմակերպությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Կազմակերպության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք

Եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Կազմակերպության դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Արմեն Հովհաննիսյան
Տնօրեն

18 ապրիլի 2023թ.

Լևոն Վասիլյան, FCCA

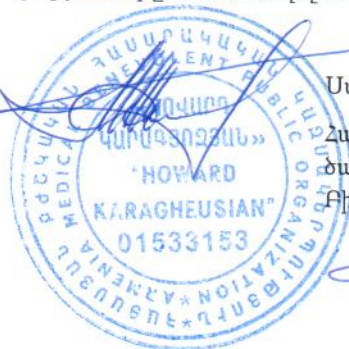
Առաջադրանքի պատասխանատու

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4	1,723,266	1,643,304
Ոչ նյութական ակտիվներ		1,241	1,584
		1,724,507	1,644,888
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	5	90,521	81,755
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	6	11,816	24,263
Մնացորդներ բանկերում		558,331	588,511
		660,668	694,529
Ընդամենը ակտիվներ		2,385,175	2,339,417
Պարտավորություններ և զուտ ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	7	2,386,728	2,220,720
		2,386,728	2,220,720
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կրեդիտորական պարտքեր	8	2,076	53,202
		2,076	53,202
Զուտ ակտիվներ			
Կուտակված արդյունք (անսահմանափակ)		(3,629)	65,495
		(3,629)	65,495
Ընդամենը պարտավորություններ և զուտ ակտիվներ		2,385,175	2,339,417

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2022թ. ապրիլի 18-ին՝

Նելլի Գարբուզյան
Գործադիր տնօրեն

Սամվել Դանիելյան

Հաշվապահական և խորհրդատվական
ծառայությունների ղեկավար,
Բի-Դի-Օ Արմենիա ՓԲԸ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 24-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Գործունեության մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

		2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
	Ծանոթ.		
Գործունեությունից եկամուտ	9	616,913	618,392
Այլ եկամուտ	10	33,857	89
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին		(334,671)	(339,096)
Բժշկական և սոցիալական ծրագրերի իրականացման ծախսեր	11	(69,319)	(89,855)
Օգտագործված բժշկական նյութերի և դեղերի արժեք		(65,129)	(63,055)
Մաշվածության և ամորտիզացիայի ծախսեր		(44,910)	(40,452)
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր		(15,413)	(15,773)
Ապահովագրական փոխհատուցում/(ծախսեր), զուտ		(15,690)	(15,393)
Իրավաբանական, հաշվապահական և աուդիտորական ծառայության ծախսեր		(25,290)	(28,190)
Նվիրաբերված ակտիվներ		(1,949)	(8,783)
Բանկային ծախսեր		(161)	(156)
Վառելիքի և այլ տրանսպորտային ծախսեր		(2,865)	(2,417)
Այլ ծախսեր		(25,514)	(17,307)
Գործառնական գործունեությունից արդյունք		49,859	(1,996)
Այլ ֆինանսական արդյունքներ	12	(113,005)	(6,597)
Արդյունք մինչև հարկերը		(63,146)	(8,593)
Շահութահարկի գծով ծախս	13	(5,978)	-
Տարվա արդյունք		(69,124)	(8,593)

Գործունեության մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 24-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

	Կուտակված արդյունք (անսահմանափակ)	Ընդամենը
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	74,088	74,088
Տարվա արդյունք	(8,593)	(8,593)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	65,495	65,495
Տարվա արդյունք	(69,124)	(69,124)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(3,629)	(3,629)

Զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 24-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա արդյունք	(69,124)	(8,593)
<i>Ճշգրտումներ</i>		
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	44,910	40,452
Շահութահարկի գծով ծախս	5,978	-
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	-	40
Եկամուտ նվիրատվություններից	(616,913)	(618,392)
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս	113,005	6,597
<i>Գործառնական արդյունք նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները</i>	<i>(522,144)</i>	<i>(579,896)</i>
Դեբիտորական պարտքերի և կանխավճարների փոփոխություն	38,705	(9,663)
Պաշարների փոփոխություն	(8,767)	46,403
Կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	6,650	(19,128)
<i>Գործառնական գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցներ</i>	<i>(485,556)</i>	<i>(562,284)</i>
Վճարված շահութահարկ	(5,978)	-
Շնորհներից ստացված դրամական միջոցներ	698,781	1,196,350
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<i>207,247</i>	<i>634,066</i>
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր	-	33,210
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(124,606)	(100,318)
<i>Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<i>(124,606)</i>	<i>(67,108)</i>
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդների զուտ աճ/(նվազում)	82,641	566,958
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(112,821)	(6,119)
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում	588,511	27,672
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում	558,331	588,511

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 24-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Հովարդ Կարագյոզյան» բժշկական բարեգործական հասարակական կազմակերպությունը (Կազմակերպություն) ոչ առևտրային կազմակերպություն է, որը հիմնադրվել է 1992թ.-ին:

Կազմակերպության նպատակներն են.

- նպաստել Հայաստանում մանուկների և մայրերի առողջության, հոգևոր-բարոյական և սոցիալական վիճակի բարելավմանը նրանց ընտանիքներում և միջավայրում՝ զերծ մնալով կուսակցական և կրոնական ազդեցություններից,
- ծավալել բուժական-բժշկական, ատամնաբուժական, սոցիալական, բարեգործական և հասարակական գործունեություն,
- հասարակության և պետության ուշադրությունը հրավիրել մանուկների և մայրերի հիվանդությունների բուժման խնդիրներին:

Կազմակերպության ֆինանսավորումը հիմնականում կատարվում է «Հովարդ Կարագյոզյան» հիշատակի կորպորացիայի կողմից:

Ներկայումս Կազմակերպությունն իր գործունեությունն իրականացնում է «Նորք» մանկական դարմանատուն կենտրոնում, որը գտնվում է ք. Երևան, Նորքի Այգիներ 180 հասցեում, ինչպես նաև չորս մասնաճյուղերի միջոցով, որոնք գտնվում են՝ Գյումրի, Վանաձոր, Գորիս և Ստեփանակերտ քաղաքներում:

2022թ.-ին Կազմակերպության աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 110 մարդ (2021թ.՝ 112 մարդ):

Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում: Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից: Կառավարությունը հաստատել է արդյունավետ կառավարման իր հանձնառությունը, որը ենթադրում է հակակոռուպցիոն ջանքեր, թափանցիկություն և հաշվետվողականություն:

Իրավիճակն Հայաստանի Հանրապետությունում էլ ավելի է սրվել Ադրբեջանի Հանրապետության կողմից սանձազերծված պատերազմի արդյունքում: Չնայած կնքված զինադադարի համաձայնագրին՝ դեռևս անորոշ են պատերազմի հետևանքները Հայաստանի տնտեսության վրա թե կարճաժամկետ, և թե երկարաժամկետ առումներով:

2022թ. դեկտեմբեր ամսից Ադրբեջանի ուժերը արգելափակել են Լեռնային Ղարաբաղ տանող հիմնական ճանապարհը՝ Լաչինի միջանցքը, փաստացի արգելափակելով մարդկանց և բեռների ազատ տեղաշարժը: Ստեփանակերտում գտնվող Կազմակերպության գրասենյակի աշխատանքի ղեկավարումը իրականացվում է հեռակա կարգով, օգնության համար նախատեսված ղեղավիճոցների և բեռների տեղափոխումը կազմակերպվում է Կարմիր Խաչի ուժերով: Սույնով պայմանավորված Կազմակերպության գրասենյակի աշխատանքները չեն դադարեցվել:

2022թ. փետրվարի 24-ին Ուկրաինայում բռնկված հակամարտությունն արագությամբ ծավալվում է՝ զգալի ազդեցություն թողնելով աշխարհի վրա: ԱՄՆ-ն և եվրոպական երկրները կոշտ պատժամիջոցներ են կիրառել Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Արևմտյան երկրները քննարկում են գոյություն ունեցող պատժամիջոցների ընդլայնումը: Ռուսաստանի Դաշնությունը

Հայաստանի Հանրապետության էական առևտրատնտեսական գործընկերն է, ուստի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ կիրառվող պատժամիջոցները, ինչպես նաև դրանց ընդարձակումը կարող են լուրջ ազդեցություն ունենալ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական շուկաների և ամբողջ տնտեսության վրա: Համաշխարհային մակարդակով ավելի խոր պատժամիջոցներ կիրառելը կարող է հանգեցնել բարձր գնաճի, ֆինանսական շուկաների աճի տեմպի նվազման և որոշակի խաթարման:

Ուկրաինայում բռնկված հակամարտությունը պատճառ դարձավ, որ հազարավոր ռուսներ և ուկրաինացիներ տեղափոխվեն Հայաստանի Հանրապետություն: Սա վերաբերում է ոչ միայն անհատներին, այլ նաև ձեռնարկություններին, որոնք հիմնադրվել և իրենց գործունեությունը ծավալել են այդ երկրներում: Դա հանգեցրեց հայկական շուկա արտարժույթի ներհոսքի ավելացմանը, ինչի հետևանքով հայկական դրամը զգալի արժևորվեց ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ: Մյուս կողմից, ՀՀ կենտրոնական բանկը ոչ մի միջոց չձեռնարկեց, որպեսզի թուլացնի հայկական ազգային արժույթի դիրքերը:

Ղեկավարությունը չի ակնկալում, որ ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ հայկական դրամի հետագա արժևորում կլինի: Այնուամենայնիվ, Ուկրաինայում շարունակվող հակամարտությունը կարող է հանգեցնել Հայաստան դեռևս ավելի մեծ արտարժույթի ներհոսքի, ինչը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ Կազմակերպության ֆինանսական կայունության վրա: Այս ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում վերը նշվածի հնարավոր ազդեցությունը:

Վերոնշյալ իրադարձությունները էական ազդեցություն են ունենցել Կազմակերպության գործունեության և ֆինանսական կայունության վրա: Հակամարտության շարունակման ամբողջական հետևանքները դժվար է կանխատեսել ներկա պահին: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Կազմակերպության գործունեության վրա կարող են տարբերվել ղեկավարության ներկա սպասումներից:

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից:

Ներկայումս ՖՀՄՍ չեն պարունակում հաշվապահական հաշվառման վարման և ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման վերաբերյալ հատուկ ուղեցույցներ՝ շահույթ չհետապնդող և ոչ կառավարական կազմակերպությունների համար: Եթե ՖՀՄՍ չի տալիս ուղղություն շահույթ չհետապնդող ոլորտի կազմակերպություններին հատուկ գործարքների հաշվառման վերաբերյալ, ապա հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը պետք է հիմնվի ՖՀՄՍ ընդհանուր սկզբունքների վրա՝ համաձայն Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) «*Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ներկայացման հայեցակարգային հիմունքների*»:

2.2 Չափման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Կազմակերպության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Կազմակերպության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՄ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Կազմակերպության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Չնայած ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են ղեկավարության կողմից ներկա ցուցանիշների վերաբերյալ տեղեկացված լինելու վրա, այդ հաշվապահական գնահատականները, կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Հետևաբար, կատարված ենթադրությունները և դատողությունները համապատասխանաբար կճշգրտվեն այն տարում, որում պայմանները կփոխվեն:

2.5 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Ընթացիկ տարում Կազմակերպությունն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2021թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) և ՀՀՄՄԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Նշված փոփոխությունների բնույթը և ազդեցությունը բացահայտված են ստորև:

Նոր և վերանայված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնք կիրառելի են 2022թ. հունվարի 1-ից և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2022թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ստանդարտ	Ստանդարտի կամ մեկնաբանության անունը
ՖՀՄՄ 3	Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին (ՀՀՄՄ 3 փոփոխություններ)
ՀՀՄՄ 16	Մուտքեր նախքան նախատեսված օգտագործումը (ՀՀՄՄ 16 փոփոխություններ)
ՀՀՄՄ 37	Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսումներ (ՀՀՄՄ 37 փոփոխություններ)
ՖՀՄՄ 1, ՖՀՄՄ 9, ՀՀՄՄ 41, ՖՀՄՄ 16	2018-2021թ. ՖՀՄՄ-ների տարեկան բարեփոխումներ (ՖՀՄՄ 1, ՖՀՄՄ 9, ՀՀՄՄ 41, ՖՀՄՄ 16 փոփոխություններ)

Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Կազմակերպության կողմից

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Կազմակերպության կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև.

Ստանդարտ	Ստանդարտի կամ մեկնաբանության անունը	Տվյալ ամսաթվին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար կիրառելի
ՖՀՄՄ 17	Փոփոխություններ Ապահովագրական պայմանագրերում ՖՀՄՄ 17, ներառյալ ՖՀՄՄ 9-ի կիրառումից ժամանակավոր ազատման երկարաձգումը (ՖՀՄՄ 4 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՄ 12	Մեկ գործարքից առաջացող ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՄ 12 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՄ 1	Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՄՄ 1 փոփոխություն)	1 հունվարի 2024թ.
ՀՀՄՄ 8	Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՄ 8 փոփոխություն)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՄ 1	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում (ՀՀՄՄ 1 և Գործնական կիրառություն 2)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՄ 16	Վարձակալության պարտավորություն Վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքի ժամանակ (ՖՀՄՄ 16 փոփոխություն)	1 հունվարի 2024թ.
ՀՀՄՄ 1	Ոչ-ընթացիկ պարտավորություններ պայմանագրերի հետ (ՀՀՄՄ 1 փոփոխություն)	1 հունվարի 2024թ.

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Կազմակերպության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը. 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում էր 393.57 ՀՀ դրամ, 1 եվրոն՝ 420.06 ՀՀ դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում էր 480,14 ՀՀ դրամ, 1 եվրոն՝ 542.61 ՀՀ դրամ): Ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում և չափվում են պատմական արժեքով (հաշվարկվում են՝ օգտագործելով գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը):

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի արդյունքում:

3.2 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է գործունեության մասին հաշվետվությունում:

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են գործունեության մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է տարվա արդյունքում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	- 20 տարի
Մեքենաներ, սարքավորումներ, տրանսպորտային միջոցներ	- 5-10 տարի
Արտադրա-տնտեսական գույք	- 5-10 տարի:

Քանի որ հողի համար հնարավոր չէ որոշել վերջավոր օգտակար ծառայության ժամկետ, համապատասխան հաշվեկշռային արժեքը չի ամորտիզացվում:

3.3 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Կազմակերպության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է տարվա արդյունքում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է 10 տարի:

3.4 Պաշարներ

Պաշարներն այն ակտիվներն են, որոնք պահվում են սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար, կամ հումքի, կամ նյութի ձևով՝ արտադրանքի թողարկման կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում օգտագործելու համար: Պահեստամասերը, վթարային սարքավորումները և օժանդակ սարքավորումները նույնպես ճանաչվում են որպես պաշար, եթե դրանք չեն համապատասխանում հիմնական միջոցների սահմանմանը:

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գույք արժեքից նվազագույնով: Իրացման գույք արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՄԱԵ) մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

Նվիրատվությամբ ստացված պաշարները գնահատվում են ձեռքբերման սկզբնական արժեքով՝ հիմք ընդունելով նվիրատուի կողմից ներկայացվող հիմնավորող փաստաթղթերը: Հիմնավորող փաստաթղթեր չլինելու դեպքում ստացված պաշարները գնահատվում են գործող շուկայական արժեքով:

3.5 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումը և հետագա չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները: Հետագայում դրանք չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, արտացոլված են ֆինանսական ծախսերում և ֆինանսական եկամուտում: Ընկերության ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն 14.2-ում:

Ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումը և հետագա չափումը

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը, որոնք ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով: Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություն 14.2-ում:

3.6 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Մնացորդները դրամարկդում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցները և բանկային հաշիվների մնացորդները:

3.7 Շնորհներ

Շնորհները չեն ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Կազմակերպությունը կատարելու է դրանց կից բոլոր պայմանները և որ շնորհները ստացվելու են:

Շնորհները, որոնց հիմնական պայմանը Կազմակերպության կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցելը կամ այլ կերպ ձեռք բերելն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ (ակտիվներին վերաբերող շնորհներ) և սիստեմատիկորեն փոխանցվում են գործունեության մասին հաշվետվություն՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Այլ շնորհները ճանաչվում են սիստեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Շնորհը, որը հատկացվում է Կազմակերպությանը՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ գործունեության մասին հաշվետվությունում, այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք ստացվել են:

3.8 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Կազմակերպության անհատույց ստացված ակտիվները և ծառայությունները և դրանց հաշվին կատարված ծախսերը շահութահարկի տեսակետից հարկվող տարրեր չեն:

3.9 Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները: Դրանք ներառում են՝

- (ա) աշխատավարձերը և պարգևավճարները,
- (բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները,

Երբ աշխատակիցները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Կազմակերպությանը մատուցում են ծառայություններ, Կազմակերպությունն աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղչված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայությունների դիմաց, ճանաչում է՝

- (ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված ցանկացած գումար հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղչված գումարը, Կազմակերպությունը պետք է ճանաչի այդ տարբերությունը որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս)՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի,
- (բ) որպես ծախս, եթե գումարը չի ներառվել այլ ակտիվի արժեքի մեջ:

Վճարովի բացակայություններ

Վճարովի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են հետևյալ կերպ.

- (ա) կուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքները ապագա վճարովի բացակայությունների նկատմամբ,
- (բ) չկուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Պարգևավճարներ

Պարգևավճարների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են միայն այն ժամանակ, երբ Կազմակերպությունն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և պարտականությունը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Կազմակերպությունը վճարում չկատարելու ոչ մի իրատեսական այլընտրանք չունի:

3.10 Հասույթ

Կազմակերպության եկամուտները գոյանում են ստացված նվիրատվություններից և այլ աղբյուրներից:

Նվիրատվություններից եկամուտ

Այս եկամուտը ճանաչվում է գործունեության մասին հաշվետվությունում, երբ առկա է հիմնավոր հավաստիացում, որ նվիրատվությունը ստացվելու է կամ երբ նվիրատվությունը փաստացի ստացվել է: Այս եկամուտը ներառվում է «գործունեությունից եկամուտ» հոդվածում:

Ակտիվների վերաբերող շնորհներից եկամուտ

Այս եկամտի ճանաչման քաղաքականությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 3.7-ում: Այս եկամուտը ներառվում է «գործունեությունից եկամուտ» հոդվածում:

Տոկոսային եկամուտ

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համամասնության հիմունքով՝ մնացորդային արժեքի նկատմամբ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը, որը գեղջում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների ներհոսքերը ֆինանսական ակտիվի ակնկալվող ժամկետում՝ մինչև ակտիվի զուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Այլ եկամուտ

Այլ եկամուտը ներառում է Կազմակերպության հիմնական գործունեության հետ չկապված եկամուտները, կազմակերպության ակտիվների վաճառքից եկամուտը:

Որոշելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է ճանաչել եկամուտ, թե ոչ, Կազմակերպությունն առաջնորդվում է 5-քայլի գործընթացով.

- 1 Բացահայտել հաճախորդի հետ պայմանագիրը
- 2 Բացահայտել կատարման պարտականությունները
- 3 Որոշել գործարքի գինը
- 4 Բաշխել գործարքի գինը կատարման պարտականությունների միջև
- 5 Ճանաչել եկամուտը, երբ կատարման պարտականությունը(ները) բավարարված են:

Այլ եկամուտը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ Կազմակերպությունը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ակտիվը:

4 Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ	Հող, շենքեր և շինություններ	Մեքենա- սարքավոր- ումներ, տրանսպոր- տային միջոցներ	Արտադրա- տնտեսական գույք և այլն	Անավարտ շինարա- րություն	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>					
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	536,188	335,714	63,733	1,364,145	2,299,780
Ավելացում	-	2,474	6,677	92,924	102,075
Օտարում	-	(1,415)	(3,793)	-	(5,208)
Ներքին շարժ	283,378	13,961	(13,961)	(283,378)	-
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	819,566	350,734	52,656	1,173,691	2,396,647
Ավելացում	-	47,314	9,922	67,370	124,606
Օտարում	(78)	(2,648)	(1,894)	-	(4,620)
Ներքին շարժ	-	5,668	(5,668)	-	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	819,488	401,068	55,016	1,241,061	2,516,633
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>					
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	362,153	310,698	45,900	-	718,751
Վերադասակարգում այլ ակտիվներ	26,077	-	1,168	-	27,245
Տարվա հաշվարկ	-	12,862	(3,774)	-	9,088
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	(347)	(1,394)	-	-	(1,741)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	387,883	322,166	43,294	-	753,343
Տարվա հաշվարկ	33,012	10,613	940	-	44,565
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	(2,648)	(1,893)	-	(4,541)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	420,895	330,131	42,341	-	793,367
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>					
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	431,683	28,568	9,362	1,173,691	1,643,304
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	398,593	70,937	12,675	1,241,061	1,723,266

Անավարտ շինարարություն ավելացումները՝ 67,370 հազար դրամ (2021թ.՝ 92,924 հազար դրամ) ներառում են Գյումրու ակնաբուժական և ատամնաբուժական հաստատության վերանորոգման աշխատանքների արժեքը և Երևանի կառուցվելիք բուժական հաստատության նախագծման այլ ինժեներական աշխատանքների արժեքը: Գյումրու բուժական հաստատությունը մասամբ հանձնվել է շահագործման 2022թ.-ին, իսկ Երևանի բուժական հաստատության շինարարությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դեռևս չի սկսվել և կապիտալացված ծախսը ներառում է ձեռքբերված հողամասերի, դրանց վրա գտնվող շինությունների արժեքը, շինությունների ապամոնտաժման արժեքը, հողի և շինությունների ձեռքբերման հետ կապված ուղղակի ծախսերը և կառուցվելիք բուժական հաստատության նախագծային աշխատանքների արժեքը:

5 Պաշարներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Բժշկական նյութեր, դեղեր և այլն	70,596	64,018
Արագամաշ առարկաներ	17,496	16,811
Այլ	2,429	926
	<u>90,521</u>	<u>81,755</u>

Տարվա ընթացքում ծախս ճանաչված պաշարների գումարը կազմում է 72,269 հազար դրամ (2021թ.՝ 84,206 հազար դրամ):

2022թ.-ին բնափրային նվիրատվությամբ ստացվել են 34,190 հազար դրամ սկզբնական արժեքով պաշարներ (2021թ.՝ 41,306 հազար դրամ):

Արագամաշ առարկաները հիմնականում բաղկացած են բժշկական պարագաներից, որոնցից միայն դենթալ քարտրիջ սիրինջի (մետաղական ներարկիչ) հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 13,054 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 13,154 հազար դրամ):

6 Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տրված կանխավճարներ	10,123	17,799
Պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքեր	1,588	6,359
Այլ	105	105
	<u>11,816</u>	<u>24,263</u>

7 Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	2,220,720	1,599,700
Ավելացում	210,918	661,512
Եկամտի ճանաչում (տե՛ս ծանոթ. 9)	(44,910)	(40,492)
Տարեվերջի մնացորդ	<u>2,386,728</u>	<u>2,220,720</u>

8 Կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կրեդիտորական պարտքեր	2,076	18,478
Ստացված կանխավճար	-	33,327
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	-	319
Այլ	-	1,078
	<u>2,076</u>	<u>53,202</u>

9 Գործունեությունից եկամուտ

Հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ստացված նվիրատվություններից եկամուտ	572,003	577,900
Ակտիվներին վերաբերող շնորհից եկամուտ (տե'ս ծանոթ. 7)	44,910	40,492
	<u>616,913</u>	<u>618,392</u>

Ստացված նվիրատվությունները տրվել են Կազմակերպության ընթացիկ գործունեությունը ֆինանսավորելու նպատակով:

10 Այլ եկամուտ

Հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հիմնական միջոցների իրացումից օգուտ, զուտ	33,210	-
Այլ	647	89
	<u>33,857</u>	<u>89</u>

11 Բժշկական և սոցիալական ծրագրերի իրականացման ծախսեր

Հազար դրամ

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արաբկիր բժշկական համալիր՝ լսողության արատներ	27,007	25,846
Սոցիալական աջակցություն	39,452	60,228
Այլ ծրագրեր	2,860	3,781
	<u>69,319</u>	<u>89,855</u>

Արաբկիր բժշկական համալիր՝ լսողության արատներ - աջակցություն լսողական խնդիրներով երեխաներին՝ լսողական թվային սարքերի տրամադրման միջոցով, պարի և համակարգչային հմտությունների ուսուցման միջոցով:

Սոցիալական աջակցություն – Սոցիալական աջակցություն Ադրբեջանի Հանրապետության կողմից սանձազերծված պատերազմի հետևանքով տուժած բնակչությանը:

12 Այլ ֆինանսական արդյունքներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Փոխարժեքային տարբերություններից վնաս գուտ		
Կրեդիտորական պարտքեր	(184)	(478)
Դրամական միջոցներ	(112,821)	(6,119)
	<u>(113,005)</u>	<u>(6,597)</u>

13 Շահութահարկի գծով ծախս

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Տարվա արդյունք մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ)	(63,146)		(8,593)	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2021թ.՝ 18%)	(11,366)	18.0	(1,547)	18.0
(Չհարկվող եկամուտ)/ չնվազեցվող ծախսեր, գուտ	17,344	(28.4)	1,547	(18)
Շահութահարկի գծով ծախս	<u>5,978</u>	<u>(10.4)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

14 Ֆինանսական գործիքներ

14.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.5-ում:

14.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև.

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Անորոշացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Մնացորդներ բանկերում	558,331	588,511

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Անորոշացված արժեքով պահվող ֆինանսական պարտավորություններ		
Կրեդիտորական պարտքեր	2,076	19,556

15 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Կազմակերպությունը իր բնականոն գործունեության ընթացքում ենթարկվում է շուկայական (որը ներառում է արտարժույթային ռիսկը) և իրացվելիության ռիսկերի:

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտարժույթով նվիրատվությունների ծավալից: 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱՄՆ դոլարով արտահայտված դրամական միջոցների մնացորդը կազմում է 556,693 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 583,136 հազար դրամ): Ընկերությունը ֆինանսական ռիսկերի կառավարում չի իրականացնում: 2022թ. արտարժույթի վերագնահատումից վնասը կազմել է 112,821 հազար դրամ, 2020թ.-ին՝ 6,119 հազար դրամ:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ Կազմակերպությունն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Կազմակերպությունը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

16 Պայմանականություններ

16.1 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Կազմակերպությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Կազմակերպության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Կազմակերպությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է

անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Կազմակերպության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

16.2 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

17 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Կազմակերպության հիմնադիրն է «Հովարդ Կարագյոզյան» հիշատակի կորպորացիան: Կորպորացիայից ստացված շնորհները 2022թ. ընթացքում կազմում են 729,540 հազար դրամ (2021թ.՝ 1,224,969 հազար դրամ):

17.1 Գործարքներ ղեկավարության հետ

Կազմակերպության ղեկավար անձնակազմը համարվում է Կազմակերպության կապակցված կողմ:

Այն ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է «Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին» հոդվածում.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ, պարգևատրումներ և այլ հատուցումներ	17,254	13,971
	17,254	13,971